

JUSTITIA 2 - HATBROTT

Om programmet

Vad är egentligen ett hatbrott och vad krävs för att ett brott ska klassas som det? Programledaren Dona Hariri diskuterar med panelen och de berättar om sina egna erfarenheter av hatbrott. Vi följer ett autentiskt rättsfall där ett gäng ungdomar utsatts för hatbrott av nazister och träffar Alice som blivit utsatt för hatbrott på grund av sin sexuella läggning. Hon berättar att det är många som blivit utsatta, men att få anmäler. Och så träffar vi den före detta nazistledaren Johnny Höglin, som berättar om sitt destruktiva tidigare liv inom vit makt-rörelsen.

- nazist
- hatbrott
- hets mot folkgrupp
- våld mot tjänsteman
- trakasserier
- diskriminering
- rättegång
- misshandel
- skyddstillsyn
- skadestånd
- böter
- slutna ungdomsvård
- samhällstjänst
- vapenbrott

Kommer du ihåg?

1. Vad är ett hatbrott?
2. Egentligen finns det ingen brottsrubricering som heter hatbrott, ändå så används begreppet ofta. Hur förklarar Dona det i programmet?
3. Hur kan ett hatbrott se ut?
4. I scenen från bussen i programmet urartar ett bråk till ett hatbrott som rubricerades hets mot folkgrupp. Vid vilken tidpunkt gick situationen från att vara ett bråk till att bli ett brott?
5. Det finns många historiska exempel på det vi kallar hatbrott. Ge några exempel.
6. Vilka grupper är extra utsatta för hatbrott?
7. Varför kan man inte hänvisa till grundlagen om yttrandefrihet när det gäller kränkningar och hatbrott?

8. Vilka straff fick förövarna i fallet i programmet?
9. Vad är det som avgör om en handling är ett hatbrott eller inte?
10. Vad var det som var speciellt med rättegången? Hur kan det ha påverkat hur målsägarna kände sig?
11. Johnny Höglin är en f.d. nazistledare som berättar om sina livsval i programmet. Vad var det som fick honom att bli nazist och vad var det som fick honom att sluta vara det?

Diskutera och tänk vidare

1. Varför anmäls inte hatbrott i så stor utsträckning, tror du?
2. Varför finns det mer hat online än off-line, tror du?
3. Tycker du att straffet de två förövarna fick var rättvist? Förklara hur du tänker.
4. Vad är syftet med ett straff egentligen? Kan det finnas olika syften?
5. Man brukar prata om att samhällets normer formar samhällets straff. Vad tror du man menar med det?
6. Har du eller någon du känner stött på något hatbrott? Hur tog det sig uttryck?
7. Tror du att vi har vant oss vid mer hat och hårdare språk på nätet? Har vi ändrat synen på vad som är "normalt"?
8. Många kända människor, till exempel artister eller politiker, får ofta ta emot hat på nätet. Varför är det så, tror du?
9. Vad tror du kan leda fram till att man utför ett hatbrott? Vilka känslor, åsikter och händelser skulle kunna ligga bakom?

Ta reda på mer

Använd till exempel följande hemsidor och ta reda på mer om hatbrott.

- Polisen
- Brottsrummet
- Brå
- No hate speech movement
- Barn- och elevombudsmannen

Välj en av följande uppgifter.

1. Skriv en text där du förklara vad hatbrott är för en elev som går i femman eller sexan. Det är bra om du har med vad det är, vilka motiv som finns, vilka som är mest utsatta, den vanligaste brottstypen, var hatbrott oftast begås, vilka straff hatbrott kan ge samt lite statistik. Berätta också hur du ska göra och vart du kan vända dig om du eller någon du känner blivit utsatt för hatbrott.

Tänk på att skriva kort men ändå tydligt så att någon yngre kan förstå.

2. Förbered en muntlig redovisning för klassen om hatbrott där du berättar om vad hatbrott är, vilka motiv som finns, vilka som är mest utsatta, den vanligaste brottstypen, var hatbrott oftast begås, vilka straff hatbrott kan ge samt lite statistik. Berätta också hur du ska göra och vart du kan vända dig om du eller någon du känner blivit utsatt för hatbrott.

Använd det du lärt dig

A. Hur kan ni i gruppen bidra till ett samhälle och ett internet med mindre hat och kränkningar? Försök hitta och enas om fem regler som alla skulle kunna följa – och som skulle minska hat, hot och våld. Skapa affischer med dessa fem regler. Fråga rektorn om det är ok att sätta upp planscherna runt om i skolan.

B. När hatet tar över - fördjupningsuppgift

Det här är en lite svårare uppgift.

Idag sker många hatbrott runt om i världen. Men som Christopher O'Reagan berättar i programmet är hat inte någon ny företeelse. Hat har alltid funnits. Ibland har det tagit över i ett samhälle och systematiskt riktats mot vissa grupper. Då har några av historiens värsta katastrofer skett. Det dessa händelser har gemensamt är att hatet och våldet trappades upp gradvis, det började inte med totalitärt våld. Välj en historisk händelse och försök beskriva hur utvecklingen såg ut **på väg mot** katastrofen.

- Förföljelsen och förintelsen i Nazityskland på 1930- och 40-talen.
- Folkmordet i Rwanda 1994.
- Röda Khmererna i Kambodja på 1970-talet.
- Armeniska folkmordet i nuvarande Turkiet under Första världskriget.